

STEINBACH JÓZSEF
VADÁSZ MÁRTA

„Hálások vagyunk értetek az Istennek”

A Pápai Református Gimnázium és Kollégiuma 26. évében elmondott beszédek az iskola első Exrefis Találkozójának ünnepi istentiszteletén

Főtiszteletű Steinbach József a Dunántúli Re- formátus Egyházkerü- let püspöke köszöntése

János evangéliuma 6. fejezetének 40. versével köszöntelek benneteket. A 40. vers így szól szabadon idézve, tartalmilag üzenetekbe foglalva az igeverset: Látni Jézus Krisztust, hinni Őbenne, mégpedig az üdvösség bizonyosságával. Látni Jézust Krisztus, hinni Őbenne, az üdvösség bizonyosságával.

Órá tekintve, Őbenne bízva, az örök élet bizonyosságában tekintünk vissza az elmúlt 26 esztendőre, hálát adva Veletek együtt a Pápai Református Gimnáziumért, az itt töltött évekért.

Hisszük, reméljük, hogy az itt eltöltött évek minden tekintetben, lelki, hitbeli értelemben is meghatározóak voltak számotokra.

Ahogy telnek az évek, az évtizedek, közben ébred rá az ember arra, hogy mennyi mindent kapott Istentől, Isten eszközei által az egykori Alma Matertől, a Pápai Református Gimnáziumtól.

Így adunk hálát Isten akkori eszközeiért, az akkori iskolavezetőkért, az akkori és a mostani tanárokért. Áldott legyen fáradozásuk, életük, emlékük. Veletek együtt kérjük ezt, Jézus Krisztusra tekintve, hálaadó szívvel.

Valóban, ahogy telnek az évek, évtizedek, ahogy érünk bele az életbe, egyre inkább látjuk, hogy mennyi mindent köszönhetünk nekik, hogy milyen áldott volt az itt töltött 4-6 esztendő ebben az 1531-ben alapított iskolában.

De a visszafelé tekintés mellett a jelenre is tekintünk.

Mégpedig úgy, hogy feltekinünk a mi feltámadott Urunkra.

Ezért a jelenre úgy tekintünk, hogy bízunk abban, hogy ti, akik

a magatok helyén, a magatok hivatásában elhívott szakemberek vagytok – sokakról tudjuk ezt, és büszké is vagyunk rátok –, hiszszük, tudjuk és reméljük, hogy közben úgy szolgáltok a magatok helyén, hogy képviselitek Jézus Krisztus ügyét, képviselitek Református, Keresztény Anyaszentegyházunkat – azt az örökséget, amit itt kaptatok.

Ugye, képviselitek a kereszténység ügyét, bátor hitvallással; – Jézus Krisztus ügyét, amire nagyon nagy szükség van, ma különösképpen nagy szükség van erre. Számítunk rátok ebben.

Áldott legyen az Isten, hogy vagytok, hogy ahol vagytok, mint egykori pápai református gimnazisták vagytok jelen – keresztény református örökségünket, Krisztus ügyét képviselve.

Nincs ennél fontosabb, mint az, hogy „átsüssön” ez a „többlet” a szakmaiságon, a hideg profizmuson, amit ma a világ megkövetel: az

elhivatottság, az élő hit, az egyháziasság, az, hogy magyar református keresztyének vagyunk, a magunk helyén.

Egyetlenegy példát említek erre – bocsánat, személyesen nem ismerem, nem is ismerjük egymást azzal, akit most szóba hozok, de több más példát is említhetnék.

Idén kora tavasszal az Erkel Színházban Puccini Pillangókisasszonyát néztük meg a családdal.

Feltűnt egy gyönyörű hangú énekesnő, aki Suzuki szerepét énekelte.

Hazaérve utánanézttem, hogy ki ez az énekesnő, és akkor derült ki számomra, hogy itt végzett a Pápai Református Gimnáziumban. Most már értem, hogy miért áradt a hangjából valami „több”, a tehetségen túl: hit, Szentlélek, ami azonnal „átjött”.

Bocsánat a kiragadott példáért, sokat említhetnék még.

Hálásak vagyunk értetek az Istennek, nem csak büszkék vagyunk rátok, hanem hálásak vagyunk értetek az Istennek.

Jézus Krisztusra tekintve tehát hálát adunk az itt töltött évekért.

Órá, feltámadott Urunkra tekintve hálát adunk a jelenért, hogy

Jézus Krisztust képviselitek és szeretett Magyar Református Keresztyén Anyaszentegyházunkat.

Jézus Krisztusra tekintve merjünk előre tekinteni a jövőbe.

Ti is tudjátok, hogy igen megváltozott a világ körülöttünk.

Vágtázik körülöttünk minden, mindenki felpörgött, annyi minden bizonytalan, szinte alig lehet előre tervezni valamit is.

Mi mégis jó reménységgel vagyunk, nemcsak rátok gondolva, hanem a Pápai Református Gimnázium jövőjét illetően is.

Imádkozunk ezért a gimnáziumért, és imádkozva „teszünk” ezért a gimnáziumért.

Csak egy mondatban említem meg, hogy az iskolaépület teljesen megújult. Következik egy második-harmadik ütem, megújul a konyha, új internátus épül, teljesen megújul az ókollégium és a fiúkollégium – egyéb fontos funkciókat is kapnak ezek az épületek. Tehát a teljes infrastruktúra megújulhat. Áldott legyen érte az Isten.

Várjuk a diákokat.

Arra kérünk benneteket, hogy élő hittel Jézus Krisztusra tekintve imádkozzatok ezért a gimnáziumért, a lelki otthonért, és szeresétek továbbra is nagyon ezt az iskolát.

Szeressetek bennünket, nagy szükségünk van a Ti szeretetetekre, imádságaitokra.

Hinni Jézus Krisztusban, csak Órá tekinteni, az örök élet bizonyosságában.

Így áldja meg a mi Urunk, Jézus Krisztus ezt a találkozót, iskolánkat, mindannyiunk szolgálataát.

Övé legyen egyedül a dicsőség!

Pápa, 2017. szeptember 2.

Vadász Márta református lelkész, a Pápai Református Kollégium Gimnáziuma és Művészeti Szakgimnáziuma vezető vallástanárának igehirdetése

„Jézus azt mondta nekik: Én vagyok az élet kenyere: aki énhozzám jön, nem éhez meg, és aki énbenem hisz, nem szomjazik meg soha. De megmondtam nektek: láttatok ugyan engem, és mégsem hisztetek. Akit nekem ad az Atya, az mind énhozzám jön, és aki énhozzám jön, azt én nem küldöm el; mert nem azért szálltam le a mennyből, hogy a magam akaratát tegyem, hanem hogy annak az akaratát, aki elküldött engem. Annak pedig, aki elküldött engem, az az akarata, hogy abból, amit nekem adott, semmit se veszítsek el, hanem feltámaszjam az utolsó napon. Mert az én Atyámnak az az akarata, hogy annak, aki látja a Fiút, és hisz benne, örök élete legyen; én pedig feltámasztom azt az utolsó napon.” János evangéliuma 6:35-40

Kedves hálaadásra összegyűlt exrefisek, ünneplő gyülekezet!

26 évvel ezelőtt nyitotta meg újra kapuit a Pápai Református Gimnázium. Mindenkit, aki ez idő alatt érettségizet, hívtunk az exre-

fi találkozóra. Érdekes helyzetet teremt ez. Pár éve érettségizett diákunk szólított meg néhány órával ezelőtt az iskola folyosóján: tanárnő, tessék elképzelni, „jó napot kívánok!”-ot köszönnek nekem a diákok, nagyon fura. Talán az élmény többeknek ismerős. Hogy is vagyunk mi itt? Egy burokból, egy alomból, és vannak exrefisek, akiknek már idejár a gyermeke is. *Ez korosztályok, nemzedékek találkozója is.* Érdekes lenne úgy elrendeződni a templom padjaiban, és ez meg is történik majd a gimnázium épületében, hogy kinek ki volt az osztályfőnöke. Na, ott lesz igazán izgalmas – egy-egy osztályfőnökkel – ez a nemzedéki találkozó. Lesz, aki '95-ben érettségizett, lesz, aki 2005-ben vagy '15-ben. Izgalmas beszélgetések kerekedhetnek ki.

A mai napra kijelölt újszövetségi részhez, János evangéliumához kapcsolódva – függetlenül attól, hogy ki melyik generációhoz tartozik, és ki volt az osztályfőnöke, tanult-e latint vagy reáلتagozatos volt – azt mondom, hogy egy közös nevező biztosan van. Amíg idejártatok, *az élet kenyere minden nap terítékre került.* Szólt a Szentírás üzenete, és minden tanítási napon közösen elmondtátok a Mi-

atyánkot. Ez nagyon-nagyon fontos összekötő kapocs – mindentől függetlenül.

És ha már hálaadó istentiszteleten vagyunk, akkor hívlak beneteket a hálaadásra, arra nézve is, hogy az itt töltött évek alatt megszólított-e téged a Szentírás, és ha igen, akkor hogyan, milyen formában, milyen üzenettel? Táplált-e téged itt a mennyi kenyér, amiért itt és most, akár hálás is tudsz lenni. Segítségül három pontban hadd fejtssem ki az igeszakaszt, amely az élet kenyéréről szól.

1. Azt mondja Jézus, hogy aki ebből eszik, nem éhez meg. Ha belegondolunk, zavarba ejtő ennek a képnek a logikája: aki ebből eszik, nem éhez meg. Hadd idézzek egy Edda-számot: *„Valami hiányzik, valami elveszett. / Valamit keresek, feledést nélküled. / Valami megvolt már, a szívem azt súgja, / Csak ne lenne minden körülöttem durva. / Mindenki hajt, teker, hogy elérjen mindent, / S amikor már megvan, kiderül, hogy nincsen.”* A szám címe az, hogy Élet-éhség. Ez a fogalom egy 20. századi filozófusnak, Hamvas Bélának az egyik központi fogalma, amit nagyon sokszor használ a műveiben. Ez az életéhség itatja át a mindennapjainkat. Ez az, ami felfal vagy megöl mindent.

Mindent megtesz azért, hogy állandó frusztráltságot, hiányérzetet, elégedetlenséget okozzon, hogy a fogyasztó keresse, kutassa, akarja, kívánja, hogy jól lakjon, de ne teljesen, hogy újból pörögjön rá arra, hogy valami nagyon hiányzik. Valamivel meg kell tölteni ezt a tátongó ürességet, ezt az életéhséget.

A jó hír, az Evangélium az, hogy ez az ördögi kör, ez a maró életéhség, ez az örökké falni kívánás, ez megszakítható. Egyetlen módon lehet megszakítani: „Én vagyok az élet kenyere” – mondja Jézus, aki Velem kapcsolatba lép, az kiszáll ebből a falánk, mindent fölzabáló ördögi körből.

2. Ez a mennyi kenyér, ez az élet kenyere a Mennyből száll alá. Itt nyilván nem valami kozmológiai kérdésről van szó, hogy hol lakik az Úristen, fönt, lent? Különbösen is, azt írja Pál apostol egy ókori költőt idézve, hogy „Öbennél élünk, mozgunk és vagyunk”. A menny egy minőségi hely, amit hogyha valaki elolvassa a négy evangéliumot, és benne az Isten országáról szóló példázatokot, akkor megsejtheti, hogy mi lehet ez, és derült, nyugodt, békés, kegyelemteljes óráinkban ebből megérezhetünk valamit.

„Az Ige testté lett”, a mennyből szállt alá – így kezdi János evangéliumát. És nem azért, hogy mi majd meg megistenüljünk. Nem ezért lett az Isten emberré, hanem nagyon egyszerűen szólva azért, hogy megváltottként embersége-sebb emberek legyünk.

Amikor azon gondolkodtam, hogy mivel tudnám ezt illusztrálni számotokra – Püspök úr is hozott egy példát –, én az utóbbi idők egyik kedves olvasmányát, a Tükkörkerepeket választottam. Akik nem tudnák, tavaly jelent meg ez az évkönyv volt diákok, kollégák tollából, a Refi 25 évének összefoglalása. Ezek az írások nem egyszer hitvallások, tanúságtételek arról, hogyan próbáltak megváltott emberként emberségesen élni ebben a

világban. Kettőt hadd idézzek. Egy történészé lett ifjú írja: *„Ma, amikor a tudatlanság kultúra virágkorát éli, ez az iskola megtanít minket arra, hogy csak a gondviselésbe vetett hittel és a használható tudással jól akarva lépünk előre.”* A másik pedig egy újságíró tollából való: *„Mókás összekötöm mai felnőtt éneimet azzal a valamikori lázadó pápai diákkal, aki voltam. Igyekszem úgy nézni másokra, ahogyan rám néztek a Refiben évekig Isten szeretett gyermekeként, akiben Ő elvégzi majd munkáját a maga idejében.”*

3. Ezt mondja Jézus: *„Aki elküldött engem, annak az az akarat, hogy abból semmit el ne vesztsek, amit rám bízott, hanem feltámasszam az utolsó napon.”* Az elveszettség létállapota talán most leginkább a hetedik és kilencedikes szöcskéket, szecskákat járja át az iskolaváltás, az új közösség miatt. Akik közülük kollégisták, csak a jövő hét végén mehetnek haza. Az öregebb refisek csak mosolyognak ezen, mert nekik öt hetet kellett távol lenni az otthonuktól. Az elveszettség állapota hol így, hol úgy, de mindig utolér bennünket. És nyilván, hogyha majd bemennek az osztálytermekbe, akkor sorra

veszitek, kik is vannak itt ezen a találkozón. És majd találgtjátok, hogy mi lehet azokkal, akik nincsenek itt, mert mindenki egyenként nagyon-nagyon fontos. És kicserélték az információkat, hogy kiről mit tudtok. Mert aki benne van a mi személyes életterünkben, az nem vesztet el csak úgy, arról tudni kell, azt számon kell tartani.

Így tartunk benneteket számon, kedves volt refisek, közel 2500-atokat, és így próbálunk vigyázni a közel 360 mostani diákra.

És ez igaz az egész világminőségre is, hogy a Teremtőnek mindenki fontos, és nem akarja, hogy egy is elveszen. Mert az Emberfia azért jött, hogy megkeresse, és megtartsa, aki elveszett. Ha úgy érzed, hogy nagyon elveszett vagy, hidd el, hogy valaki biztosan keres.

És van ebben a felolvasott igeszakaszban egy óriási nagy biztatás, amely túllát a láthatón. És attól, hogy nem látjuk, a hit érzékszervével még tapasztaljuk, tudhatunk róla, amikor azt mondja, hogy *feltámasztom az utolsó napon*. Tud-

játok, szinte hihetetlen, hogy már vannak olyan diákok, akik azért nincsenek köztünk, mert elmentek a minden élők útján, balesetben, betegségben. És ugyanilyen hihetetlen, hogy nem ünnepel itt velünk együtt dr. Kálmán Attila, dr. Korsós Bálint és Kovács Péter. De mindenkinek a megnyugtatósára mondom, hogy mindhárman úgy mentek el, hogy a halál előtti megpróbáltatásukban tudták, hogy várja őket a Megváltó, a Feltámadott. Ezt a hitet adja meg nekünk is az élet kenyere erre a földi világra, az itteni boldogulásunkhoz, az életéhségünkre, és túlnézve a láthatókon is.

És egy utolsó gondolat zárás-ként. Holnap úrvacsoraosztás lesz itt a pápai gyülekezetben. Minden évben megvárják iskolánkat az újkényéri hálaadó istentisztelettel. Akik az úrasztalához fognak járulni, azoknak a kenyérben és a borban egészen láthatóvá lesz az Isten szeretete.

Az életéhséget egyedül az élet kenyere tudja föloldani. Ámen.

STEINBACH JÓZSEF (Veszprém, 1964) református lelkész, középiskolai vallás tanár, embertan, erkölcs tan (etika), társadalomismeret szakos tanár, a Pápai Református Teológiai Akadémia óraadó tanára (gyakorlati teológia, homiletika), a Dunántúli Református Egyházkerület püspöke, a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa elnöke. Tanulmányait a Herendi Általános Iskolában, a Balatonfüredi Kertészeti Szakközépiskolában, a Budapesti Református Teológiai Akadémián, református lelkész (1990), a Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Karán, középiskolai református vallás tanár (1999), a Pannon Egyetem Bölcsészettudományi Karán – antropológia – etika – társadalomismeret szak (2008), a Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Karán – Doktori Iskola (2007-től). Egyházi szolgálatait 1990-től a Balatonalmádi – Balatonfűzfői Református Társegyházközség lelképásztorként, 1996-tól egyházmegyei tisztségek betöltésével a Veszprémi Református Egyházmegyében: missziói előadó (1996-), jegyző (2003-), főjegyző (2006-), 2007-2009 a Dunántúli Református Egyházkerület lelkészi főjegyzőjeként (püspök-helyettes), 2009-től a Dunántúli Református Egyházkerület püspökeként, 2012-től a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsának elnökeként teljesíti. Tudományos, szakmai tevékenysége: 1999-től óraadó tanár a Pápai Református Teológiai Akadémián; a Doktorok Kollégiuma Gyakorlati Teológiai szekciójának tagja; Teológiai, egyházi, ember és társadalomtudományi, közéleti konferenciák rendszeres előadója, 30 kötete, 850 különböző típusú írása jelent meg. Család: nő (1990-), felesége Steinbachné Cenkvári Klára szociálpedagógus, hitoktató. Két leánygyermek édesapja (Sára 1992, Borbála 1994).

VADÁSZ MÁRTA (Pápa, 1966) református lelkész, középiskolai vallás tanár, mentálhigiénés szakember, pszichodráma asszisztens, bibliodráma vezető. Tanulmányait a pápai Zalka Máté Általános Iskolában, a Petőfi Sándor Gimnáziumban, a Budapesti Református Teológiai Akadémián – lelkész, 1990, a Semmelweis Egyetem mentálhigiénés szakirányú posztgraduális képzésén (1999), a Magyar Pszichodráma Egyesület bibliodráma vezető képzésén (2007) és a Károli Gáspár Református Egyetem középiskolai vallás tanár szakán (2004) végezte. Győri segédlelkészség után 1993-tól a Pápai Református Kollégium Gimnáziuma és Művészeti Szakgimnáziuma vezető vallás tanára. Férje: Bede-Fazekas Attila, méhészt, két gyermek – Attila, Réka – édesanyja.